

Kaplan Kraliçe • İsmet Bertan

Genç Kitaplar • Anadolu'da Bir Zamanlar Dizisi • 308 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise
ZAMAN ve MEKÂN • MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZ • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER
Amazon efsanesi • özgürlük • idealler • tarih • mitoloji • eski teknolojiler • adalet •
Karadeniz • kadın-erkek • savaş • Anadolu uygarlıkları

Belgesel yapımcısı, ödüllü yazar İsmet Bertan, tarihsel epik romanlar koleksiyonu "Anadolu'da Bir Zamanlar"ın bu ikinci kitabında okura, Karadeniz Amazonları'nın öyküsünü anlatıyor. Efsanevi kadın savaşçılar olan Amazonlar'ın ortaya çıkışını canlandıran roman, tarihe özgün yaklaşımıyla dikkati çekiyor. Bertan'ın film görselliğinde sahnelerle ve döneme ilişkin ayrıntılı betimlemelerle bezeyip yüksek bir tempoyla kurguladığı roman, her yaşta okur için.

Gücünü yitirmiş Hatti Krallığı kendine bağlı halkları artık koruyamamaktadır. Kendini kral ilan eden Burkas'ın çerileri, Kara Dalgalı Deniz köylerine sürekli baskın yapmakta, çocukları ve genç kızları kaçırmaktadır. Tigira da aynı kaderin kurbanı olur. Annesinin öldürüldüğü o kanlı gece, Galop kadın savaşçılarla tanışan ve yanından ayrılmayan kaplan yavrularıyla birlikte onlara katılan Tigira, acı ve mücadele dolu uzun yıllar içinde Amazon efsanesini yaratacak, Karadeniz kıyılarından Troia topraklarına kadar, zalim krallara ve adaletsizliklerine karşı başkaldıracaktır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken Hatti Krallığı ve çevresindeki halkların kadın-erkek algısı nasıl anlatılıyor? Romanda her iki cins için tanımlanan sorumluluk, beklenti ve yaşam kültürünün günümüzdekilerle ortak özellikleri neler?
- 2- Hikâyede Galop kadın savaşçıların ortaya çıkış nedeni nasıl açıklanıyor? Tigira, bu savaşçılara hangi nitelikleri sayesinde uyum sağlıyor?
- 3- Sürekli çerilerin saldırısına uğramalarına rağmen Kara Dalgalı Deniz köylüleri neden kendilerini savunacak bir örgüt modeli geliştiremiyor? Günlük yaşamlarının vazgeçilmezi savaş olan bu topluluklar için özgürlük ne demek?
- 4- Galop savaşçıları köylerini çerilerden kurtardıktan sonra Yuşra'yı köye race ilan eden Nona'nın köylü kadınlara söylediklerinden hangileri bugün için de geçerli? Çeki Zola, "Bütün kadınların kölelikten ve ezilmişlikten kurtuldukları o gün, siz de huzuru bulacak, kadınlarınızı aşağılamakla aşağılık bir ömür sürdürdüğünüzü siz de anlamış olacaksınız," sözüyle yaşlı Amis erkeklerine ne demek istiyor?
- 5- Amazoi adı nasıl doğuyor? Annesinin yerine geçen Nona'nın Amazoiler'in dışı düzeninin sınırlarını genişletme ideali sizce ne tür tehlikeler içeriyor?
- 6- Amisler'in Kaplan Kraliçesi olduğunda Tigira'nın kişilik özellikleri onu diğerlerinden nasıl farklılaştırıyor?
- 7- Amazoiler ele geçirdikleri yerlerde nasıl bir dönüştürme stratejisi izliyorlar? Bir kara insanı olarak Tigira'nın Karadeniz'e açılma fikri, Amazoiler için ne tür riskler barındırıyor?
- 8- Burkas'ın kalesini kuşatan ve o sırada Nona ile Suma'yı kurban veren Amazoiler bu savaşta neden zorlandılar; stratejilerindeki yanlışlık ya da eksiklik neydi?
- 9- Tigira, "Çok ağızdan söylenen yasa, tek ağızla söylenenden güçlüdür," sözüyle yol arkadaşlarına ne anlatıyor? Bu yaklaşım, Tigira'nın liderliği hakkında neler düşündürüyor?
- 10- Tigira'nın komutasındaki Amazoiler savaşlarda hangi teknikleri kullanıyorlar? Ele geçirilen yerlerde nasıl bir yönetim kuruyorlar; oluşturulan düzenin ilkeleri neler? Bu ilkeler günümüzdeki hangi yönetim sistemini çağrıştırıyor?
- 11- Amazoi ülkesinde kadınların özgürlüğü erkekleri nasıl etkiliyor? Bu düzende erkeklerin haklarının yendiği düşünülebilir mi? Örneklerle açıklayın.

- 12- Troialı Simernis okurda nasıl bir duygu uyandırıyor; kişiliği için neler söylenebilir? “Dişi düzen”e yaklaşımı güven veriyor mu? Neden?
- 13- Savaşları, kullanılan teknolojileri, sağaltım yöntemlerini ve yaşam tarzlarını göz önüne aldığınızda, romanda anlatılan dönemdeki insanların ortalama yaşam süresi için bir tahminde bulunabilir misiniz?
- 14- Romanda dönem insanların doğayla ilişkisi hangi ayrıntılarla anlatılmış? Kitapta doğanın da bir karakter olduğu söylenebilir mi?
- 15- Sizce Amazonlar’ın sonunu getiren etken nedir? Savaştaki başarıları, yenilmezlikleri, geleceğe taşınmalarına neden yetmedi?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Pano:** Sınıfça çalışarak Amazon efsanesini araştırın ve bulgularınızın sergilendiği bir pano hazırlayın. Amazonlar kim; gerçekten var olmuşlar mı? Hangi tarihçilerin kayıtlarında yer alıyorlar. Ortaya çıkış nedenleri, savaş yöntemleri, yaşam kültürleriyle ilgili söylenceler neler? Nerelere yayılmışlar, hangi uygarlıklarla ilişkileri olmuş? Kurdukları “dişi düzen” neden sürdürülemez? Günümüzde Amazon sözcüğü neyi simgeliyor? Bu gibi soruların yanıtlarını, çizimler, resimler ve yaratıcı görsellerle birlikte panoda sergileyin.
- **Pantomim:** Romanda yer alan dönemsel ve yabancı sözcükleri listeleyin. Sözcükleri küçük kâğıtlara yazarak katlayın ve kâğıtları bir kutuya ya da sepete koyun. Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup sepetten bir kâğıt çeksin ve diğer gruplara duyurmadan kâğıttaki sözcüğün anlamını öğrensin. Gruptan biri ses ve söz kullanmadan yalnızca hareketlerle 20 saniyede kâğıdındaki sözcüğü sınıfa anlatsın. Öğrenciler 3 tahmin haklarını da kullandıkları halde bu sürede sözcüğü bilemezlerse anlatıcı grup bir başka kişiyle tekrar anlatsın. Bakalım, hangi sözcükler daha kolay bulunacak?
- **Albüm:** Resim, çizim ve sözcükler yardımıyla romanın önemli anlarını anlatan renkli bir albüm hazırlayın. Hikâyeyi özetleyeceğiniz bu çalışmayı, uygun programlardan yararlanarak, bilgisayar sunumu olarak, “Kaplan Kraliçe - Resimli Roman” başlığıyla çeşitli ortamlarda yayınlaştırın.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 gruba ayrılınsın. Her grup edebiyat, sinema ve resim gibi farklı bir sanat dalında mitolojik konuları işleyen eserleri araştırıp, topladığı bilgi ve örnekleri sunum haline getirsin. Hangi sanatçılar hangi yapıtlarında bu konuyu işlemiş, nasıl yorumlamış, nasıl bir etki yaratmışlar? Sunumlar görsellerle renklendirilsin.
- **Okuma:** Önce genel olarak mitolojinin ne olduğuna ve kapsamına ilişkin okumalar yapın. İkinci aşamada Anadolu mitolojisine odaklanın. Nelerden oluşur; bu mitolojinin bilinen, bilinmeyen ve yanlış bilinen unsurları nelerdir? Azra Erhat’ın “Mitoloji Sözlüğü” kitabının önsözü başta olmak üzere, mitolojiyi açıklayan kaynakları araştırın ve konuya ışık tuttuğunuz bilgileri paylaşın. Mitolojinin bilim olduğu gerçeğini irdeleyin.
- **Film:** Romanda sözü geçen Troia üzerine çekilen filmleri ve Anadolu uygarlıklarını anlatan, “Anadolu Medeniyetleri” ve “Çağlar Boyunca Anadolu Uygarlıkları” belgesellerini izleyerek yazarın betimlediği toprakların geçmişini öğrenin.
- **Resimleme:** Romanda yaşam kültürleri ve savaşları çok canlı biçimde anlatılan Amazoiler’in hayalinizde canlandırdığınız biçimde resimlerini yapın. Ortaya çıkan yapıtları Amazon efsanesini anlatan panoda sergileyin.
- **Tartışma:** Amazonlar’ın “dişi düzeni”, kadın-erkek eşitsizliği konusunda günümüz toplumlarına nasıl çözümler sunabilir? Bu düzen günümüzdeki hangi yönetim sistemleriyle benzeşiyor? Amazonlar’a rağmen dünyanın neredeyse tümüyle erkek egemen olması nasıl açıklanır? Beyin fırtınasıyla soruların yanıtlarını çalışın.

- **Müzik:** Bu romanın filmi yapılırsa 3 bölümün her biri için hangi fon müzikleri kullanılabilir? 3 kişilik gruplar halinde çalışan öğrenciler fon müziği önerilerini, nedenlerini açıklayarak dinletsinler. Bakalım, ne tür müzikler önerilecek?